

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-05-22

Vår referens

Blerina Nerjovaj

Förvaltningsjurist

blerina.nerjovaj@malmo.se

Remiss Justitiedepartementet - hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess GYVF-2026-1115

Sammanfattning

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på remiss från Justitiedepartementet – ”Hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess”.

Förslagen syftar till att möjliggöra ett mer ändamålsenligt och effektivt arbete i individärenden där det finns oro för våldsbejakande extremism eller skolattacker. Hemställan beskriver att det i praktiken ofta är svårt att skilja mellan dessa företeelser, då riskfaktorer och beteenden kan överlappa samt förändras över tid.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att se positivt på de föreslagna lagändringarna och bedömer att de kan bidra till att kommuner, skolor och andra aktörer får bättre förutsättningar att arbeta förebyggande vid oro för våldsbejakande extremism och skolattacker. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden delar bedömningen att möjligheten att få stöd från centrum för våldsbejakande extremism (CVE) i ett tidigt skede är av stor betydelse för att förebygga allvarliga våldshandlingar samt för att kunna arbeta stödjande och avradikaliserande kring individer.

Utifrån ovanstående synpunkter föreslår förvaltningen att gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tillstyrker hemställans förslag.

Förslag till beslut

1. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och överlämnar detsamma till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Sändlista

- Hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess
- Tjänsteskrivelse GVN 2026-05-29 Remiss Justitiedepartementet - hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess
- Förslag till yttrande över Remiss Justitiedepartementet - hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott 2026-05-20

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2026-05-29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att inkomma med synpunkter på remiss från Justitiedepartementet – ”Hemställan om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess”.

Hemställan innehåller förslag om att utöka sekretesskyddet och möjligheterna till personuppgiftsbehandling så att regleringen även omfattar ärenden där det finns oro för våldsbejakande extremism, och inte enbart oro för skolattacker.

Bakgrund

Vid Brottsförebyggande rådet (Brå) finns det nationella centrumet mot våldsbejakande extremism (CVE). Sedan den 1 mars 2025 ansvarar CVE bland annat för att ge behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer som hanterar ärenden där det finns oro för skolattacker. CVE arbetar även med att ge stöd i frågor om förebyggande av våldsbejakande extremism. Arbetet sker genom ett stödteam bestående av fyra medarbetare med erfarenhet från olika samhällssektorer. Stödteamet arbetar genom att ge både strategiskt och operativt stöd. Det operativa stödet ges i så kallade individärenden och kan omfatta vägledning av yrkesverksamma i hur samtal kan genomföras med den individ som väcker oro, liksom med kollegor eller andra personer i individens närhet. Det kan också innebära stöd i att identifiera risk- och skyddsfaktorer. Vidare kan stödet bestå i att stärka den interna samverkan inom organisationen samt att bidra till att etablera kontakt med relevanta externa samverkansaktörer i det enskilda fallet.

I hemställan framhålls att det i praktiken ofta är svårt att tydligt skilja mellan oro för skolattacker och våldsbejakande extremism. Riskfaktorer, motivbilder och beteenden kan överlappa och förändras över tid, vilket gör att nuvarande uppdelning mellan regelverken riskerar att skapa otydlighet och försvåra verksamheten. För att möjliggöra ett mer enhetligt och effektivt arbete föreslås därför att den särskilda regleringen om

sekretess och personuppgiftsbehandling även ska omfatta ärenden där det finns oro för våldsbejakande extremism.

Konsekvenser enligt hemställan

Enligt hemställan kommer förslagen att innebära bättre förutsättningar för CVE att ge ett ändamålsenligt stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer i individärenden. I dagsläget finns en risk att vissa aktörer utgår från att sekretess gäller för stödteamets hela verksamhet. Eftersom stödteamets uppdrag i praktiken omfattar liknande typer av individärenden har känsliga uppgifter ibland delats med CVE i tron att de omfattas av sekretesskydd. Samtidigt leder den nuvarande otydligheten till osäkerhet hos andra aktörer utöver kommuner och myndigheter, vilket kan innebära att de avstår från att söka stöd eller dela relevant information eftersom det är oklart hur ärendet kommer att klassificeras och vilket sekretesskydd som gäller. Brå menar därför att ett utökat och tydligare sekretesskydd skulle förbättra förutsättningarna för samverkan och informationsdelning mellan berörda aktörer, minska osäkerheten kring vilka uppgifter som får delas och skapa större trygghet i kontakten med CVE i individärenden.

Samtidigt konstateras att förslagen innebär ett intrång i den personliga integriteten genom att fler och mer integritetskänsliga personuppgifter kommer kunna behandlas. Det kan exempelvis röra sig om uppgifter om psykisk ohälsa, sociala förhållanden, ideologiska uttryck och misstankar om brottslighet. Brå bedömer dock att förslagen är proportionerliga och förenliga med regeringsformen, Europakonventionen, EU:s rättighetsstadga och barnkonventionen.

Förslag till yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden yttrar sig huvudsakligen om de frågor som påverkar nämndens verksamheter direkt eller indirekt.

Nämnden ser positivt på hemställans förslag om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess inom Centrum för våldsbejakande extremism (CVE) verksamhet. Förslagen bedöms kunna bidra till att kommuner, skolor och andra aktörer får bättre stöd i arbetet med att förebygga våldsbejakande extremism och skolattacker.

Nämnden delar bedömningen att det i praktiken ofta är svårt att särskilja oro för våldsbejakande extremism från oro för skolattacker. I många fall väcks en oro i ett tidigt skede innan det finns konkreta indikationer på att en skolattack planeras. Möjligheten att i detta skede få tillgång till CVE:s operativa stöd och specialistkompetens är därför av stor betydelse, både för att förebygga allvarliga våldshandlingar och för att kunna arbeta stödjande kring individen i syfte att motverka radikaliserings och våldsbejakande ideologier.

Nämnden delar även bedömningen att nuvarande reglering riskerar att skapa osäkerhet kring vilka uppgifter som får behandlas och vilket sekretesskydd som gäller i olika typer av individärenden. Detta kan i förlängningen försvåra samverkan mellan berörda aktörer och leda till att viktig information inte delas i tid.

Nämnden ser i huvudsak inga rättsliga invändningar mot de föreslagna lagändringarna utifrån hur verksamheten och behovet av regleringen beskrivs i hemställan. Nämnden noterar även att det i förarbetena till den nuvarande regleringen inte närmare utvecklats varför sekretesskyddet begränsades till ärenden om skolattacker.

Samtidigt vill nämnden särskilt framhålla vikten av rättssäkerhet och skyddet för den personliga integriteten. Eftersom förslagen innebär att integritetskänsliga uppgifter kan komma att behandlas behöver det säkerställas att oro för våldsbejakande extremism vilar på konkreta omständigheter och relevanta riskindikatorer, och inte på lösa antaganden, fördomar eller okunskap. Det är därför angeläget att det finns tydliga arbetssätt, kompetensstöd och bedömningsgrunder för när oro ska anses föreligga och när personuppgifter får behandlas inom ramen för verksamheten. För att säkerställa en rättssäker och likvärdig tillämpning ser nämnden även ett behov av nationellt kunskaps- eller metodstöd avseende vilka omständigheter som kan motivera oro för våldsbejakande extremism och när personuppgiftsbehandling bör aktualiseras inom ramen för stödfunktionen.

Utifrån ovan nämnda synpunkter tillstyrker gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden hemställans förslag.

Ansvariga

Elena Zukauskaite Avdelningschef

Anneli Schwartz, Förvaltningschef